

her på samme måde en tradition for lovgivning om forvaltningens funktionsmåde. Tværtimod har nok netop forvaltningens »bredde« været et (godt) argument for en del af de opgaveudlægningslove, der er fulgt i kølvandet på kommunalreformen.

På den anden side er det klart ikke tilsigtet, at den diskretion, der faktisk iagttages i dag inden for den enkelte forvaltningsmyndighed, skal svækkes som følge af de nye regler. Der kan her henvises til § 32 og til justitsministeriets svar af 23. oktober 1985 på retsudvalgets spørgsmål nr. 9; heri forudsættes, at der kan eksistere en diskretionspligt inden for den enkelte forvaltningsmyndighed.

Det samme gælder den diskretion, der iagttages inden for den enkelte forvaltningsrammer. Det er reelt særdeles velbegrundet, at det; en hjemmehjælper erfarer under sit arbejde, normalt ikke videregives til socialforvaltningens bistandsafdeling. Noget sådant ville hæmme hjemmehjælperens funktionsmulighed og i øvrigt være et brud på den berettigede forventning, klienten har om hjemmehjælperens opgave og diskretion med hensyn til sin viden om forholdene i hjemmet. Det må erkendes, at der vanskeligt kan lovgives herom; men sigtet er heller ikke her en forøgelse af informationsstrømmen bag borgerens ryg. Så gode hensigterne end er, vil det dog altid være et skridt mod umyndiggørelse af den enkelte.

Ændringsforslagets *stk. 3 og 5* om samtykke svarer i det væsentlige til § 16 i lov om offentlige myndigheders registre. Reglerne vil dels sikre bevis for samtykkets afgivelse, dels motivere de involverede myndigheder til nøje at afveje hensynene for og imod videregivelse, og dels give anledning til, at vedkommende person vejledes om de positive og negative virkninger for ham af et samtykke.

Det anføres i bemærkningerne til justitsministerens lovforslag (side 24), at en ansøger bør gøres bekendt med, at nægtelse af samtykke til indhentning/afgivelse af oplysninger kan resultere i, at ansøgningen ikke kan imødekommes. Dette kan tiltrædes. Men der er grund til at præcisere, at ikke enhver samtykkenægtelse kan have den beskrevne virkning. Undertiden vil en sag kunne finde en anden afgørelse også uden den ønskede oplysning, jfr. f.eks. socialministeriets cirkulære nr. 140 af 15. august 1975, punkt 28, og nr.

191 af 9. oktober 1975, punkt 23. Som hovedregel påhviler sagsoplysningen nemlig forvaltningen, jfr. undersøgelsesmaksimen, og ikke borgeren. Undertiden fastlægger eller forudsætter vedkommende lov, hvilke oplysninger en ansøger skal afgive eller forvaltningen på anden måde skaffe. Nægtelse af at afgive yderligere oplysninger eller af at give samtykke til indhentelse af yderligere oplysninger kan i så fald ikke medføre afslag på det ansøgte, jfr. bemærkningerne side 21 til § 32 i justitsministerens lovforslag. Fastholdes disse principper ikke, vil det være en tom gestus at fastsætte regler om samtykkekrav i loven. Borgeren vil da være i en reel tvangssituation, som gør det umuligt for ham at afslå.

Ændringsforslagets *stk. 4* er vel principielt uforment. Almindelige nødretsgrundsætninger ville formentlig føre til samme resultat. Når det dog er medtaget, skyldes det, at justitsministerens lovforslags § 28, stk. 2, nr. 3 (som foreslås udeladt) bl.a. begrundes i dette synspunkt. Der bør f.eks. videregives oplysninger om en patient fra ét sygehus til et andet, selv om vedkommende patient måtte være ude af stand til at afgive samtykke.

Til nr. 4

Ændringsforslaget indebærer, at samtykke til at videregive oplysninger, jfr. § 28, stk. 2, nr. 1, som hovedregel skal meddeles skriftligt og indeholde oplysning om, hvilken type oplysninger der må videregives, til hvem oplysningerne må videregives og til hvilket formål. Det kan ikke udelukkes, at det i nogle situationer kan være uhensigtsmæssigt, at en sag må sættes i bero, indtil skriftligt samtykke foreligger, selv om den, oplysningen angår, f.eks. telefonisk har tilkendegivet at være indstillet på, at oplysningen kan videregives. Det bestemmes derfor, at skriftligt samtykke kan undlades, hvis sagens karakter eller omstændighederne i øvrigt tillader det.

Kravet om skriftlighed i § 28 kan fraviges, når sagens karakter eller omstændighederne i øvrigt taler derfor. Der er herved navnlig tænkt på tilfælde, hvor hensynet til den pågældende selv eller til væsentlige offentlige eller andre private interesser taler for, at behandlingen af en sag, hvortil oplysningerne skal udleveres, ikke skal udsættes, for at der kan indhentet et skriftligt samtykke, som ef-